

CUPRINS

Dedicatie	3
Prolog	6
Partea I	
De la 1814 până la 1830	13
Capitolul I	
Dinu Păturică	13
Capitolul II	
Postelnicul Andronache Tuzluc	20
Capitolul III	
Românul și fanariotul	36
Capitolul IV	
Chera Duduca	40
Capitolul V	
Educațiunea ciocoiului	52
Capitolul VI	
Ipocriții în luptă	64
Capitolul VII	
Până nu faci foc, fum nu iese	75
Capitolul VIII	
Mijlocul de a face foc fără să iasă fum	85
Capitolul IX	
Confidențele	89
Capitolul X	
Chir Costea Chiorul	94
Capitolul XI	
Adevărul e proastă marfă	101

Capitolul XII	
Una la mână!	110
Capitolul XIII	
Ce dai să te fac ispravnic?	128
Capitolul XIV	
Țin’te bine, arhon postelnice!	136
Capitolul XV	
Scene de viață socială	144
Capitolul XVI	
Fă-te om de lumea nouă, Să furi cloșca după ouă!	161
Capitolul XVII	
Muzica și corografia în timpul lui Caragea	175
Capitolul XVIII	
Ce n-aduce anul, aduce ceasul	182
Capitolul XIX	
Avertismentele	196
Capitolul XX	
Teatrul în Țara Românească	203
Capitolul XXI	
Femeia a scos pe om din Rai	213
Capitolul XXII	
„Italiana în Algir“	227
Capitolul XXIII	
Slugile boierești	237
Capitolul XXIV	
Cochii Vechi	247

Capitolul XXV	
Marea hătmănie	254
Capitolul XXVI	
O scenă dramatică	262
Capitolul XXVII	
Blăstemul părintesc	275
Capitolul XXVIII	
Un suflet nobil	293
Capitolul XXIX	
Lagărul de la Cotroceni și trădarea	303
Capitolul XXX	
Alesandru Ipsilant și Eteria grecească	319
Capitolul XXXI	
Cu rogojina aprinsă-n cap și cu jalba-n proțap	327
Capitolul XXXII	
Ocna părăsită	338
Epilog	
Din opincar, mare spătar	354
Cronologia vieții și a operei	359
Repere istorico-literare	362

Capitolul XXVII

BLĂSTEMUL PĂRINTESC

Scena întâmplată în Biserica Lucaci produse un mare zgomot în societate. Câtva timp nu se vorbi decât de înnebunirea postelnicului Andronache și mai cu seamă de mărturisirea lui, prin care declara pe Păturică de autor al tuturor nenorocirilor sale. Este însă un proverb românesc vechi care zise: „Timpul face și desface“. Societățile umane, acest amalgam compus din ființe bune și rele, înțelepte și nebune, pline de curiozitate și impasibile, bizare și nătânge, de multe ori se alarmează de fuga unui principe, de căderea unui popor în sclavie sau de falimentul unui bancher.

În asemenea cazuri, mulțimea se adună în grupe pe ulițe și în locurile publice, raționează asupra evenimentului, vorbește cu zgomot, declamă și se înfuriază. Jurnaliștii fac articoli fulgerători și plini de semnul mirării și al întrebării, prin care se silesc a da faptului o importanță de o mie de ori mai mare decât este el în realitate; dar pe dată ce trece timpul cerut pentru

satisfacerea curiozității publice, o tăcere mormântală se răspândește asupra faptului; principele căzut rămâne cu oasele zdrobite de cădere, popoul sclav geme cu lanțul de braț, iar creditorii falitului fraudulos se mulțumesc cu zece la sută din capete, fără ca societatea să se turbure cât de puțin. Iată ce este societatea în vanitatea ei; de aceea Păturică, ca om înțelept ce era, lăsă lumea să vorbească ce-i va plăcea și cât îi va plăcea, iar el își regulă casa și interesele sale cât putu mai bine.

Starea lui se compunea din trei moșii, două vii și o casă pe una din cele mai frumoase ulițe ale Bucureștilor. Dacă el s-ar fi gândit mai bine la nestatornicia și ticăloșia lucrurilor omenești, negreșit că s-ar fi oprit aci și ar fi petrecut o viață dulce și liniștită; dar el era ambițios și ambițiunea nu are margini. De ce folos ar fi fost avuția pentru dânsul dacă i-ar fi lipsit acea pozițiune socială care ar fi putut să-i deschiză ușile boierilor celor mari și să-l facă egal cu dânsii? Iată ideile ce preocupau pe Păturică în primele zile ale emancipării sale din clasa vătafilor de curte.

În timpul acela sosi și cartea vizirului Derviș Mehmet, prin care făcea cunoscut boierilor și poporului român că Alesandru Șuțu s-a numit domn al Țării Românești.

Păturică, voind să profite de acest eveniment, mai întâi se informă despre starea lucrurilor și, după ce află numele tuturor persoanelor ce încongiurau pe noul domnitor, începu a se duce des pe la Curte și,

CIOCOII VECHI ȘI NOI

---

prin lingușiri pline de bazeță, dobândi cu început favoarea tuturor. Casa lui devenise un loc public unde se adunau toți paraziții Bucureștilor, căci, din nenorocire, această lepră a societății esista și pe atunci, cu deosebire că paraziții din zilele noastre sunt favorizați și puși în slujbe.

Fanarioții veniți din Țarigrad cu Alecu Vodă Șuțu găseau în această casă un tezaur de toate cele mai încântătoare plăceri. Vutcile și cafelele cele mai bune, ciubucele și narghelele cele împlute cu parfumatul tutun al Siriei, jocurile de noroc cele mai despuitoare și femeile cele cu ochii mai fermecători decât ai *vasiliscului*¹, toate aceste puternice baterii de corupțiune erau adunate în casa lui Păturică. În fine, oricine intra în acest palat fermecătoresc ieșea încântat de plăcerile ce gusta într-însul, iar mai cu seamă de buna primire și de îngrijirea cu care erau tratați de gentila și multiscusita fanariotă.

Păturică știa tot ce se petrecea în casa sa, dar în loc să se deștepte într-însul simțământul de onoare, din contra, el se bucura când vedea pe fanarioți oftând și făcând ochi dulci femeii sale.

Aceste infamii îl făcură să fie foarte bine priimit la Curte, iar mai în urmă îi procurară rangul de mare *stolnic*² și funcțiunea isprăvniciei de străini, care-l

---

¹ vasilisc - animal din basme, asemănător cu un șarpe, despre care se credea că ucide cu privirea

² stolnic - dregător care purta grija mesei domnești, fiind șeful bucătarilor, al pescarilor și al grădinarilor

puse în relațiune cu consulul rusesc și austriacesc, două mine noi de exploatat.

Într-o zi, el dedea masă mare protectorilor și noilor săi prieteni. Toate dispozițiunile se luaseră ca să mulțumească cu desăvârșire pe oaspeți. Cornul abondinței coprindea mai puține bunătăți în comparațiune cu cele ce se vedeau pe masa parvenitului. Aș dori să descriu numărul oaspeților, împreună cu calitățile morale și fizice ale fiecăruia în parte, dar asta se atinge de epopee și mi-e frică să nu mă trântescă Pegas. Mă mărginesc dar numai în povestirea unui incident care turbură acest ospaț măreț și umili foarte mult mândria lui Păturică.

Pe când mulțimea fanarioților mânca și bea în onoarea lui Păturică, un zgomot de trăsură se auzi în uliță. Acest zgomot venea de la o cărucioară de țară, fără coveltir (neacoperită). Ea era trasă de doi cai slabi ca niște iezme și conduși de un băiat îmbrăcat țărănește. Înăuntru era așternut fân, peste care era pusă o scoarță (covor) roșie cu vârgi, pe care ședea un boierinaș de provincie, îmbrăcat cu anteriu de dimie verde, cu caravani (nădragi) de pânză albă de casă, cu târlici și iminei roșii în picioare, cu libadea de aba albă împodobită cu găitan negru și cu un cauc ascuțit îndesat pe cap.

Dacă cineva ar fi calculat vârsta acestui boier de țară după perii săi cei albi ca zăpada, negreșit că i-ar fi dat de la șaptezeci până la șaptezeci și cinci de ani și nu ar fi greșit; judecat însă după falnica ținere a corpului și după frăgezimea feței sale și ochii cei plini